

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 października 2018 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił H. K. prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy na tej podstawie, że orzeczeniem komisji lekarskiej z dnia 25 października 2018 roku nie została ona uznana za całkowicie niezdolną do pracy. (decyzja k. 42 akt KRUS)

W dniu 23 listopada 2018 roku H. K. odwołała się od powyższej decyzji, wnosząc o zmianę decyzji i przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. (odwołanie k. 2-5)

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 18 grudnia 2018 roku organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację powołaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. (odpowiedź na odwołanie k. 29)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

H. K. urodziła się (...). (bezsporne)

W okresie od 1 lutego 1982 roku do 12 listopada 1983 roku była pracownikiem Szkoły Podstawowej we W., zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku woźnej. (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k 23 akt KRUS)

Od 1 stycznia 1984 roku wnioskodawczyni podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników. (zaświadczenie k. 6 akt KRUS)

Odwołująca cierpi na zmiany zwyrodnieniowo – dyskopatyczne odcinka szyjnego i lędźwiowo – krzyżowego kręgosłupa bez istotnych deficytów neurologicznych oraz przewlekły zespół bólowy kręgosłupa. Schorzenie to – z neurologicznego punktu widzenia nie powoduje u niej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. (opinia biegłego sądowego lekarza neurologa J. B. k 35-37, k 143)

Opisane zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa i stawów są miernie nasilone, nie upośledzają funkcji narządu ruchu. Z ortopedycznego punktu widzenia wnioskodawczyni nie jest osobą niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym. (opinia biegłego sądowego lekarza ortopedy M. S. k 56 – 57, k 140 - 141)

U wnioskodawczyni występują także żylaki kończyn dolnych w stopniu zaawansowania C2 w sześciostopniowej skali (...), stan po cholecystektomii laparoskopowej z dobrym wynikiem, podejrzenie prawostronnej przepukliny udowej oraz otyłość, które to schorzenia nie powodują całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym z punktu widzenia chirurgii naczyniowej. (opinie biegłego sądowego lekarza chirurga ogólnego, naczyniowego i tarakochirurga M. G. k 40, k 137)

Występujące u H. K. obustronne osłabienie słuchu (stopnia lekkiego) oraz przewlekły nieżyt błony śluzowej nosa nie powodują niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym ani na ogólnym rynku pracy. (opinia biegłego sądowego lekarza laryngologa A. L. k 53-54, k 150 - 151)

W dniu 10 sierpnia 2018 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. (wniosek k. 1-2 akt KRUS)

Lekarz Rzeczoznawca KRUS orzeczeniem z dnia 13 września 2018 roku uznał, że wnioskodawczyni nie jest całkowicie niezdolna do pracy w gospodarstwie rolnym. (orzeczenie lekarza rzeczoznawcy - w aktach KRUS).

Komisja Lekarska KRUS, orzeczeniem z dnia 25 października 2018 roku podtrzymała orzeczenie Lekarza Rzeczoznawcy. (orzeczenie komisji w aktach KRUS).

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o niekwestionowane przez strony dokumenty zawarte w aktach organu rentowego oraz opinie biegłych lekarzy pięciu różnych specjalności: neurologa, chirurga – ortopedy, chirurga ogólnego – naczyniowego – tarakochirurga oraz laryngologa.

Sąd Okręgowy, oceniając zgromadzony materiał dowodowy, w pełni uznał wartość dowodową opinii wszystkich powołanych w sprawie biegłych. Opinie te wydane zostały po przeprowadzeniu stosownych badań i analizie dostępnej dokumentacji lekarskiej wnioskodawczyni. Biegli w sposób trafny określili schorzenia występujące u badanej oraz ocenili ich znaczenie dla jej zdolności do pracy. Szczegółowo odnieśli się do zarzutów podniesionych przez pełnomocnika skarżącej w piśmie z dnia 9 sierpnia 2019 roku. Zapoznali się także – co wynika z opinii – z załączoną do akt i okazywaną przez odwołującą dokumentacją medyczną dotyczącą jej osoby.

Opinie są jasne w swej treści i zgodne co do tego, że nie ma podstaw do uznania wnioskodawczyni za całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym.

Zdaniem Sądu, opinie biegłych, w tym opinie uzupełniające są rzetelne, sporządzone zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym ich przedmiot, a wynikające z nich wnioski są logiczne i prawidłowo uzasadnione.

Podkreślić w tym miejscu należy, że przy ocenie opinii biegłych lekarzy Sąd nie może zająć stanowiska odmiennego, niż wyrażone w opinii, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego. Odmiennie ustalenie w tej mierze może być dokonane tylko na podstawie opinii innych biegłych lekarzy, jeżeli ich opinia jest bardziej przekonywująca oraz wszechstronnie przedstawia kwestię nasuwającą wątpliwości w sprawie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1987 roku, II URN 228/87, (...)).

Jednakże opinię innego biegłego sądowego Sąd może dopuścić jedynie wtedy, gdy opinia, która została już złożona do sprawy zawiera istotne braki, względnie nie wyjaśnia istotnych okoliczności (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1974 roku, II CR 817/73, niepubl).

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że sposób motywowania oraz stopień stanowczości wniosków wyrażonych w opinii biegłych jest jednym z podstawowych kryteriów oceny dokonywanej przez Sąd, niezależnie od kryteriów zgodności z zasadami wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego oraz podstaw teoretycznych opinii (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2000 roku, I CKN 1170/98, OSNC 2001 nr 4 poz. 84, Legalis nr 49256).

Dlatego też Sąd nie znalazł usprawiedliwionych przesłanek do dopuszczenia dowodu z opinii innego zespołu biegłych ani z przesłuchania ubezpieczonej na okoliczność jej rzeczywistego stanu zdrowia tylko z tego powodu, że ocena własnego stanu zdrowia dokonana przez wnioskodawczynię jest odmienna od opinii dotychczasowych biegłych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni jest niezasadne.

Zgodnie z art.21 ust.1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t. j. Dz.U. z 2019 r., poz. 299) renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez wymagany okres, o którym mowa w ust. 2;
- 2) jest trwale lub okresowo całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym;
- 3) całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu lub w okresach, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 2, lub nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W myśl zaś przepisu art.21 ust.5 cytowanej ustawy za całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym uważa się ubezpieczonego, który z powodu naruszenia sprawności organizmu utracił zdolność do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym.

Całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym uznaje się za trwałą, jeżeli ubezpieczony nie rokuje odzyskania zdolności do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym (art. 21 ust.6), zaś całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym uznaje się za okresową, jeżeli ubezpieczony rokuje odzyskanie zdolności do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym (art. 21 ust 7).

Stosownie do art. 46 ust. 1 ustawy orzeczenia dotyczące m.in. trwałej i okresowej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym w związku z prowadzonym postępowaniem o ustalenie prawa do świadczeń wydają w pierwszej instancji lekarze rzeczoznawcy Kasy, a w drugiej instancji - komisje lekarskie Kasy.

W rozpoznawanej sprawie ustalono, że stopień zaawansowania stwierdzonych u ubezpieczonej schorzeń i nasilenia związanych z nimi dolegliwości aktualnie jest tego rodzaju, że nie narusza sprawności organizmu w stopniu powodującym jej całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym, a tylko takie naruszenie pozwala na przyznanie renty rolniczej.

Dlatego też Sąd Okręgowy na podstawie art.477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie wnioskodawczyni oddalił.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni przez pełnomocnika z urzędu Sąd orzekł na podstawie §15 ust. 2 w zw. z §4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r., poz. 1714).